

Miljøgodkendelse

af

svineproduktion

på

Østre Kirkebogård,
Pederskervej 10
Bodilsker
3730 Nexø

November 2003

**REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE 2003
I HENHOLD TIL MILJØBESKYTTELSESLOVENS KAPITEL 5
FOR ØSTRE KIRKEBOGÅRD, PEDERSKERVEJEN 10, NEXØ**

Virksomhedens navn: **Østre Kirkebogård**

Virksomhedens beliggenhed: **Pederskervejen 10, 3730 Nexø**

Matrikelnummer: **59a, Bodilsker Sogn**

Ejendomsnummer: **123632 (før kommunesammenlægning 1.1.2003: 028581)**

Virksomhedens ejer: **John Westh**

CVR-nummer: **27-98-80-16**

P-nummer: **1.001.622.873**

Art: **Svinefarm**

Listebetegnelse: **IId. Anlæg til husdyrproduktion for mere end 210 dyreenheder i slagtesvin (over 30 kg)**

Miljøgodkendt første gang: **1989**

Næste revurdering skal ske: **2013**

Tilsynsmyndighed: **Bornholms Regionskommune**

Dato: **4. november 2003**

REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE 2003 I HENHOLD TIL MILJØBESKYTTELSESLOVENS KAPITEL 5 FOR ØSTRE KIRKEBOGÅRD, PEDERSKERVEJEN 10, NEXØ

Indholdsfortegnelse

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

- Miljøgodkendelse 1989	3
- Revurdering 2003	3
- Supplerende oplysninger	7
- Bilag nr. 1. Oversigt over udspretningsarealer	8
- Bilag nr. 2. Oversigt over bygninger	9
- Bilag nr. 3. Skitse over ejendom	10

MILJØTEKNISK VURDERING

- Miljøgodkendelse 1989	11
- Revurdering 2003	12
- Bilag nr. 1. Sikkerhedsafstande for lugtgener	14
- Bilag nr. 2. Oversigtskort	16

VILKÅR FOR GODKENDELSEN

- Miljøgodkendelse 1989	17
- Revurdering 2003	17

GENERELT

- Andre forhold	24
- Klagevejledning	24
- Grundlag for sagsbehandling	25
- Lovgrundlag	26

LÆSEVEJLEDNING

Denne godkendelse tager udgangspunkt i den oprindelige godkendelse fra 1989.

For at kunne sammenligne godkendelsen fra 1989 og revurderingen fra 2003, indgår større dele af den gamle godkendelse i revurderingen.

Godkendelsen fra 1989 er vist med almindelig skrifttype, medens revurderingen fra 2003 er vist med **fed skrifttype**.

I den miljøtekniske beskrivelse og vilkår for godkendelsen er punkterne placeret side om side, for at lette sammenligningen.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk beskrivelse.**

	Miljøgodkendelse 1989	Revurdering 2003
Areal:	<p>Ejendommens samlede dyrkningsareal består af "Østre Kirkebogård" med 23,3 ha. og "Bøgelund" med 11,5 ha. Begge ejendomme ejes og drives af hr. John Westh. Der er tilforpagtet 61,4 ha. og pasningsaftale for 17,0 ha., som også dyrkes af hr. John Westh.</p> <p>Der er leveringsaftaler om husdyrgødning til 91,0 ha. landbrugsjord på andre ejendomme.</p> <p>Det samlede rådighedsareal til udspredning af husdyrgødning er således 204,2 ha.</p>	<p>Ejendommen består af "Østre Kirkebogård", Pederskervejen 10 og "Juelsgård", Pederskervejen 52. De to gårde er lagt sammen til én landbrugs-ejendom under matr. nr. 9e, 11a, 18h og 59a Bodilsker Sogn.</p> <p>Derudover ejer og driver John Westh "Bøgelund", Hønselundsvejen 14, Bodilsker og "St. Krusegård", beliggende Pederskervejen 13, Bodilsker.</p> <p>Ejendommenes samlede dyrkningsareal består af "Østre Kirkebogård" og "Juelsgård" med 93,12 ha, "Bøgelund" med 10,49 ha. og "St. Krusegård" med 58,16 ha.</p> <p>Der er tilforpagtet 81,11 ha, heraf er 6,6 ha brakareal.</p> <p>Der er overførselsaftaler om husdyrgødning til 100,25 ha landbrugsjord på andre ejendomme.</p> <p>Det samlede rådighedsareal til udspredning af husdyrgødning er således 336,53 ha.</p> <p>Oversigt over udspretningsarealer, se bilag nr. 1</p>
Zone:	Ejendommen er beliggende i landzone.	Uændret.
Etablering:	Den ansøgte udvidelse sker ved tilbygning til eksisterende landbrugsejendom.	Der sker ingen bygningsmæssige ændringer.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
 Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
 Miljøteknisk beskrivelse.**

Miljøgodkendelse 1989		Revurdering 2003
Beliggenhed:	Afstand til nærmeste beboelse er ca. 140 m.	Afstand til nærmeste beboelse, Pederskervejen 5, er ca. 140 m. Inden for en radius af 300 m fra ejendommen ligger der 9 beboelser på ejendomme uden landbrugspligt. 8 af disse beboelser udgør en samlet bebyggelse, idet de ligger inden for en radius af 200 m fra Pederskervejen 6.
Nuværende driftsbygninger:	5 stk. slagtesvinestalde på i alt 1930 m ² Ventilatorer/skorstene 38 stk. Samlet max. afkast 225000 m ³ /t Afksthøjde over tagryg 0,8 m	Ingen ændringer i ventilationsanlæg. Gammel stald ændret til sygestald, bygn. nr. 12. Modtagestald indrettet i maskinlænge, bygn. nr. 19. Nyt maskinhus, bygn. nr. 25 opført i 1998. Oversigt over bygninger, se bilag nr. 2.
Ansøgte ændring:	Der er ansøgt om ændring af et staldafsnit fra fast gødning og ajle til gylle samt udvidelse af gyllekapaciteten med en ny tank på 1480 m ³ .	Der er ikke søgt om bygningsmæssige ændringer/udvidelser.
Nuværende produktion:	8100 slagtesvin pr. år, i alt 270 dyreenheder. Omregningsfaktor: 30 slagtesvin pr. DE.	John Westh har søgt om at udvide produktionen til ca. 8800 slagtesvin pr. år, svarende til 244 dyreenheder. Omregningsfaktor: 36 slagtesvin pr. DE.
Produktion efter ændring:	Der sker ingen ændring af produktionens størrelse, som fortsat bliver 270 dyreenheder i slagtesvin.	Gennemsnitsvægt 65 kg. Forøgelse af produktionen kan ske inden for eksisterende rammer.
Nuværende opbevaringskapacitet:	Gylletanke 2386 m ³ Kanaler og fortanke 622 m ³ Gylle i alt 3008 m ³ Mødding 400 m ²	

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
 Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
 Miljøteknisk beskrivelse.**

		Miljøgodkendelse 1989	Revurdering 2003
Opbevaringskapa- citet efter ændring:	Gylletanke	3866 m ³	Gylletanke 3636 m ³
	Kanaler og fortanke	<u>622</u> m ³	Kanaler og fortanke <u>622</u> m ³
	Gylle i alt	4488 m ³	Gylle i alt 4258 m ³
	Mødding	400 m ²	Mødding 400 m ²
Opbevaringsbehov før ændring: (9 måneder)	<u>Flydende gødning m.v.</u>		
	Gylle fra 210 DE	2599 m ³	
	Ajle fra 60 DE	392 m ³	
	Vaskevand + nedbør	<u>750</u> m ³	
	I alt	<u>3741</u> m ³	
	<u>Fast gødning.</u>		
	Møg fra 60 DE	468 m ³	
Opbevaringsbehov efter ændring: (9 måneder)	<u>Flydende gødning m.v.</u>		<u>Flydende gødning m.v.</u>
	Gylle fra 250 DE	3094 m ³	Gylle fra 244 DE 3168 m ³
	Ajle fra 18 DE	117 m ³	Vaskevand + nedbør <u>375</u> m ³
	Vaskevand + nedbør	<u>862</u> m ³	I alt <u>3543</u> m ³
	I alt	<u>4073</u> m ³	
	<u>Fast gødning.</u>		
	Møg fra 18 DE	<u>105</u> m ³	

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk beskrivelse.**

	Miljøgodkendelse 1989	Revurdering 2003
	Den nuværende opbevaringskapacitet er for flydende gødning, vaskevand m.v. lidt over 7 måneder og for fast gødning over 12 måneder. Med den ansøgte udvidelse/ændring bliver opbevaringskapaciteten for flydende gødning 10 måneder og for fast gødning over 12 måneder.	Med den ansøgte udvidelse bliver opbevaringskapaciteten for flydende gødning 10,8 måneder på "Østre Kirkebogård". Samlet opbevaringsvolumen for flydende gødning på de 3 ejendomme: 6138 m³. Samlet opbevaringskapacitet: 10,9 måneder.
Spildevand m.v.:	Overfladevand løber dels over terræn og dels gennem en rørledning til en rørlagt grøft syd for ejendommen. Toiletspildevand ledes via septictank til den samme rørledning. Køkkenspildevandet ledes samme steds hen, men uden om septictanken. Slam fra septictanken tilføres landbrugsjord.	Overfladevand løber dels over terræn og dels gennem en rørledning til en rørlagt grøft syd for ejendommen. Toiletspildevand ledes via septictank til den samme rørledning. Køkkenspildevandet ledes samme steds hen, men uden om septictanken. Septictanken er tilsluttet tømningensordningen for Nexøområdet og tømmes én gang om året.
Fyringsanlæg:	Brændsel: Olie Indfyret effekt: 40000 kCal Skorstenshøjde: 10 m	Uændret.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk beskrivelse.**

Supplerende oplysninger.

- Udspretningsmetode:** Udspretning af gylle sker med slæbeslanger.
- Affald:** Døde dyr lægges syd for indkørsel for afhentning.
Erhvervsaffald bortskaffes jf. Bofa's regulativ.
- Opbevaring af bekæmpelsesmidler:** Bekæmpelsesmidler opbevares i aflåst rum i maskinlænge (bygning nr. 19).
- Driftsform:** Produktionsstaldene er opdelt i 12 sektioner, som fyldes og tømmes i hold.
Der indsættes 1 hold nye grise ca. én gang om ugen.
- Vandforsyning:** Vand til bedriften fra egen boring.
Vand til husholdning fra Nexø Vandværk.
- Halmaske:** Der udsprede små mængder (mindre end 5 tons tørstof om året) halmaske på landbrugsjord.
- Renere teknologi:** Bedriften har en høj effektivitet og foderudnyttelsen er god.
P.t. anvendes 2,7 FEs pr. kg tilvækst, hvilket er 0,1 FEs mindre end de foreliggende normtal fra Danske Slagterier.
- Der anvendes enzymet fytase i foderet, som er et hjælpemiddel til at reducere fosforindholdet i foder og gødning.
- Der anvendes Micro-Aid i foderet. Dette giver en bedre udnyttelse af foderet, mindsker ammoniakfordampningen i stalden, reducerer lugtgenerne og giver en bedre udnyttelsen af kvælstoffet i husdyrgødningen.
- Siden 1990 er kvælstofindholdet i husdyrgødningen faldet med mere end 30%.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk beskrivelse.**

Bilag nr. 1

Oversigt over udspretningsarealer pr. juni 2003

Ejede arealer

Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, 3730 Nexø	93,12 ha
Bøgelund, Hønselundsvej 14, 3730 Nexø	10,49 ha
St. Krusegård, Pederskervejen 13, 3730 Nexø	58,16 ha
I alt	<u>161,77 ha</u>

Forpagtede arealer

Nordre Bjerregård, Bjerregårdsvej 8, 3730 Nexø	22,79 ha
Mejerigaden 18, 3730 Nexø	3,00 ha
Plantagevej 23, 3730 Nexø	13,15 ha
Rønnevej 70, 3730 Nexø	23,32 ha
Rønnevej 46, 3730 Nexø	11,25 ha
Slamrebjergvej 1, 3730 Nexø	1,00 ha
Slamrebjergvej 8, 3730 Nexø	5,5 ha (brakareal)
Brandsgårdsvej 13, 3730 Nexø	1,1 ha (brakareal)
I alt	<u>81,11 ha</u>

Overførselsaftaler

Pilevang, Mejerigaden 26, 3730 Nexø	34,75 ha
Gadebygård, Rønnevej 49, 3730 Nexø	7,00 ha
Rosvang, Rønnevej 45, 3730 Nexø	19,5 ha
Kølleregård, Pederskervejen 9, 3730 Nexø	24,00 ha
Lillegård, Kattesletsvej 1, 3730 Nexø	15,00 ha
I alt	<u>100,25 ha</u>

Samlet areal til udspretning af gylle **336,53 ha**

**Østre Kirkebogård, Pederskervej 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk beskrivelse.**

Bilag nr. 2

Oversigt over bygninger

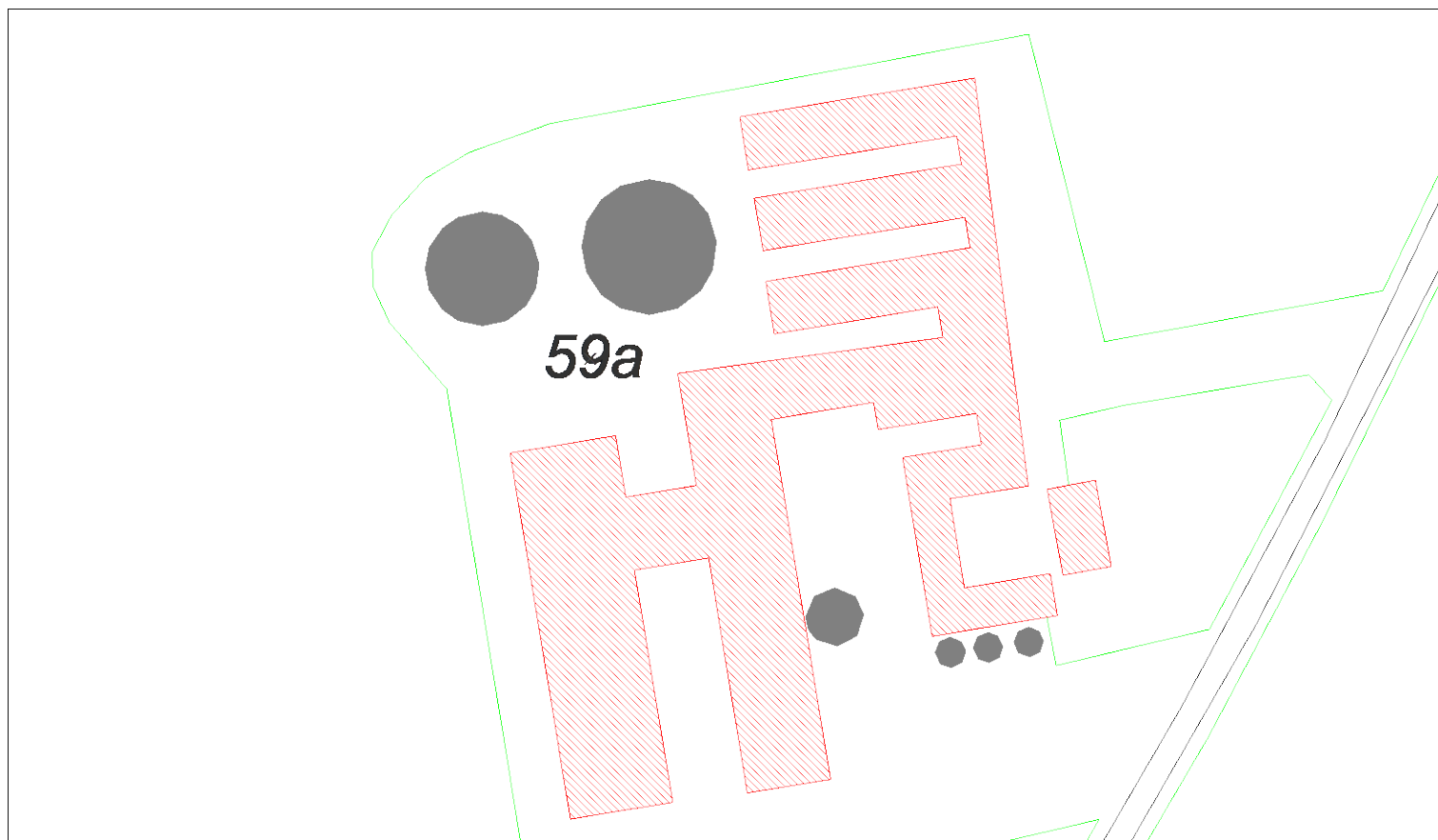
Produktionsbygninger

Bygn. nr.	Betegnelse	Areal m ²	Opført år	Stipladser	Bemærkn.
12	Svinestald, fast gulv	217	1926	140	Sygestald
14	Svinestald, spalter	432	1973	600	
16	Svinestald, spalter	432	1976	600	
18	Svinestald, spalter	432	1974	600	
19	Maskinhus og modtagestald	900	1972	250	Dybstrøelse
21	Svinestald, spalter	433	1978	600	

Øvrige bygninger

Bygn. nr.	Betegnelse	Areal m ²	Opført år
9	Stuehus	127	1924
10	Garage, kværnrum	215	1926
11	Gammel staldbygning	161	1926
13	Mellembygning	84	1972
15	Mellemgang	23	1972
17	Mellemgang	23	1974
20	Mellemgang	24	1978
25	Maskinhus	1601	1998

Bygn. nr. jf. BBR-register.

Produktionsbygninger

- 12 Svinestald, fast gulv
- 14 Svinestald, spalter
- 16 Svinestald, spalter
- 18 Svinestald, spalter
- 19 Maskinhus og modtagestald
- 21 Svinestald, spalter

Øvrige bygninger

- 9 Stuehus
- 10 Garage, kværnrums
- 11 Gammel staldbygning
- 13 Mellembygning
- 15 Mellemgang
- 17 Mellemgang
- 20 Mellemgang
- 25 Maskinhus

Beholdere

- A Gyllebeholder 100 m³ (330 m³)
- B Gyllebeholder 2056 m³
- C Gyllebeholder 1480 m³

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bødilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk vurdering.**

Miljøgodkendelse 1989

Kommunens bemærkninger:

Den eksisterende opbevaringskapacitet til husdyrgødning på lidt over 7 måneder blev etableret efter en tidligere bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v. til den eksisterende produktion.

I den nugældende bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v. nr. 568 af 22. september 1988 er kravet til opbevaringskapacitet øget til 9 måneder, som skal være etableret senest den 31. december 1992.

Da håndtering og udbringning af gylle fra "Østre Kirkebogård" har givet anledning til klager over lugtgener er der i godkendelsen stillet krav om, at gylle ikke må udbringes på lør-, søn- og helligdage.

Da der flere gange har været klager over lugtgener fra staldventilationen, har kommunen i vinteren 1988-1989 haft en uvildig konsulent til at undersøge generne og vurdere muligheden for at afhjælpe disse. Resultatet af undersøgelsen var:

- 1) Det vurderedes, at mindre ændringer af afkastene, som montering af jethætter eller fjernelse af lågerne på de eksisterende afkast, næppe vil være mærkbart i en afstand over 100 m.

(Naboerne der klager bor i en afstand af henholdsvis 140 til 170 m fra svinestaldene).

- 2) Det er muligt at rense ventilationsluften i såkaldte filterbede og i biologiske filtre. Disse metoder er under udvikling men er særdeles bekostelige, både i anlæg og drift og medfører ekstra udgifter på 40-50 kr. pr. produceret slagtesvin. Omkostninger i denne størrelses orden gør, at rensning af ventilationsluften kun i særlige tilfælde vil være praktisk gennemførligt.

Desuden fremgår det af miljøstyrelsens vejledning (nr. 4, 1988) om godkendelse af husdyrbrug, at "landzoneområderne inkl. landsbyer betragtes som udgangspunkt som landbrugets erhvervsområde. Landbrugsvirksomhedernes naboer må derfor i landzonen acceptere miljømæssige gener i højere grad, end tilfældet er i rene boligområder i byerne (byzoner). Husdyrbrug med mere end 120 dyreenheder vil derfor normalt kunne godkendes, både når det drejer sig om nyetablering og om udvidelse/ændring. Det vil nemlig som regel være muligt i forbindelse med godkendelsen at stille vilkår for driften, så der ikke opstår unødige gener for omgivelserne."

Med udgangspunkt i foranstående er der i godkendelsen stillet krav om, at ventilationsanlægget vedligeholdes og rengøres på en sådan måde, at der ikke opstår unødige gener for de omkringboende.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk vurdering.**

Revurdering 2003

Kommunens bemærkninger:

Generelt

Bestemmelserne i den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse skal som minimum være overholdt.

P.t. bek. nr. 604 af 15. juli 2002, *Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning ensilage m.v.*

Iht. bekendtgørelsens §1, stk. 4 *"kan kommunalbestyrelsen ved godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 fastsætte vilkår, der er mere vidtgående end bestemmelserne i denne bekendtgørelse."*

En del af vilkårene vil blive ændret/omformuleret som følge af de ændringer, der er sket i lovgrundlaget, regulativer m.m. siden 1989.

Vilkårene er i øvrigt justeret, så de er i overensstemmelse med de principper, som skal gælde for fremtidige godkendelsespligtige landbrug, og som forventes vedtaget af Regionsrådet i december 2003.

Dyreholdets størrelse

Antal af stipladser, belægningsprocent og driftsform i produktionsstaldene er uændret i forhold til 1989, da den første miljøgodkendelse blev givet.

På grund af bedre foderudnyttelse m.m. er det muligt at producere flere slagtesvin pr. år uden at forøge antallet af stipladser. Der ønskes godkendelse til en årlig produktion på 8800 slagtesvin.

Med en udnyttelse af stipladserne på 90%, kan der i produktionsstaldene være ca. 2150 slagtesvin ad gangen og ca. 225 slagtesvin i modtagestalden.

Der stilles vilkår om, at der max. må være 2150 slagtesvin ad gangen i produktionsstaldene med en gennemsnitsvægt på 65 kg, og at årsproduktionen ikke må overstige 8800 slagtesvin.

Gødningsopbevaring og arealkrav

Ifølge oplysninger fra Landboforeningen Bornholm er der for John Wesths tre ejendomme et samlet opbevaringsvolumen til 10,9 måneders tilførsel af gylle.

Praksis viser, at der i perioder med meget regnvejr har været problemer med opbevaringskapaciteten på Østre Kirkebogård. John Westh har derfor i perioder lejet opbevaringsplads i gyllebeholdere på ejendomme i nabolaget.

Bornholms Regionskommune vurderer, at en opbevaringskapacitet på 9 måneder, som normalt anbefales ikke er tilstrækkelig for Østre Kirkebogård.

Der stilles derfor vilkår om, at der skal være en opbevaringskapacitet for flydende gødning på min. 10 måneder.

Der stilles vilkår om, at der skal være tilstrækkeligt udspretningsareal til at kunne overholde gældende harmoniregler.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk vurdering.**

Lugt

Forud for miljøgodkendelsen i 1989 havde Nexø Kommune fået en del henvendelser fra naboer om lugtgener fra Østre Kirkebogård.

Der er ikke kommet nye henvendelser til kommunen siden miljøgodkendelsen blev givet. John Westh er i den mellemliggende periode bl.a. begyndt at tilsætte Micro-aid til foderet. Dette er med til at reducere ammoniakfordampningen i staldene og dermed lugtgenerne.

Ved gylleudkørsel bruges slæbeslanger.

I bilag 1 viser den vejledende lugtberegning, at genegrænse for lugt ligger hhv. 145 m fra staldene efter FMKs beregningsmodel og 175 m fra staldene efter Miljøstyrelsen beregningsmodel, når nærmeste nabo defineres som "bolig i landzone".

Afstand fra produktionsstalde til nærmeste nabo er ca. 160 m.

Bornholms Regionskommune vurderer, at vilkår om gylleudbringning (pkt. 4.3) kan lempes, således, at det fremover er reglerne i husdyrgødningsbestemmelsen, der er gældende. P.t. betyder det, at der ikke må udbringes husdyrgødning på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzone, sommerhusområder samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Øvrige vilkår om lugt er uændret.

Bornholms Regionskommune vurderer, at de stillede vilkår sammenholdt med gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og med det faktum, at der er uændret antal svin i staldene, er tilstrækkelige til at holde lugtgenerne på et acceptabelt niveau.

Støj

Kommunen har ikke modtaget klager over støj fra virksomheden.

Vilkår om støjgrænser lempes, så de svarer til områdetype 3 i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

Affald, fluebekæmpelse, spildevand

Vilkår justeres som følge af ændringer i lovgrundlag, regulativer mm.

Beskyttelse af jord og grundvand

Der sættes nye vilkår om håndtering af gylle og om sprøjtning.

Tilsyn og kontrol.

Der sættes nye vilkår om tilsyn og kontrol.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk vurdering.**

Bilag nr. 1.

Sikkerhedsafstande for lugtgener

Beregning efter FMK's lugtvejledning , 2. udgave 2002

Vejledende lugtberegning.

Der udføres en vejledende beregning af lugtemissionen fra de 4 produktionsstalde (bygningerne nr. 14, 16, 18 og 21).

Staldene er opdelt i 12 sektioner, som fyldes og tømmes i hold. Der indsættes nye grise ca. én gang om ugen, dvs. at der hele tiden vil være slagtesvin i varierende størrelser. Ved beregningen anvendes en gennemsnitsvægt på 65 kg.

250 stipladser i modtagestald (bygning 19), medtages ikke i beregningen, da den er beliggende ca. 190 m fra nærmeste nabo, og da grisene kun opholder sig der i en kort periode.

Forudsætninger.

Antal stipladser i produktionsstalde:	2400
Udnyttelse, ca. 90%	2150

Startvægt	30 kg
Slutvægt	100 kg
Gennemsnitsvægt	65 kg

Driftsform.

Sektionsopdelt holddrift.

2150 stipladser med svin á 65 kg	i alt 139750 kg svin
Lugtemission for slagtesvin om sommeren:	150 LE/s pr. 1000 kg dyrevægt

Samlet lugtemission ved holddrift: 139750 * 150 / 1000	20962 LE/s
---	------------

Geneafstande

Aflæsning på graferne, bilag 1 i vejledningen viser følgende:

Konsekvensområde jf. MST-Vejl. Nr. 4/1985	ca. 610 m
--	-----------

Mindsteafstande jf. FMK-vejledning	
Genekriterie I. By- og sommerhuszone.	ca. 457 m
Genekriterie II. "Samlet bebyggelse" i landzone.	ca. 257 m
Genekriterie III. Øvrige boliger i landzone.	ca. 145 m

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk vurdering.**

**Beregning efter Miljøstyrelsens vejledning om Godkendelse af husdyrbrug, nr. 4, 1997,
2. udgave**

Forudsætninger

Beregningen bygger på antal dyreenheder pr. år.

8800 slagtesvin pr. år svarer til 244 dyreenheder.

Geneafstande

Aflæsning på grafen, side 80 i vejledningen viser følgende:

Afstand til boliger i byzone- og sommerhusområde	ca. 350 m
Afstand til boliger i landzone	ca. 175 m

Afstand til nærmeste naboer

Korteste afstand fra stald til nærmeste nabo, Pederskervejen 5, er ca. 140 m. Afstand fra centrum af staldkomplekset til nabo er ca. 160 m. Afstand fra stald til næste nabo er ca. 180 m.

Inden for en radius af 300 m fra Østre Kirkebogård ligger der 9 beboelser på ejendomme uden landbrugspligt.

8 af disse beboelser udgør en "samlet bebyggelse" jf. definitionen §4, stk. 3 pkt. 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, idet de ligger inden for en radius af 200 m fra Pederskervejen 6. Den ene af disse 8 beboelser, Rønnevej 43, ligger lige netop inden for de 200 m's afstand. En anden af de 8 beboelser, Pederskervejen 1, har pga. udstykning ændret status fra "stuehus til en landbrugsejendom" til "bolig i landzone" efter der blev givet miljøgodkendelse i 1989.

Hvis antallet af boliger havde været færre end 8, ville der ikke være tale om en "samlet bebyggelse".

Afstand til nærmeste "samlet bebyggelse" i landzone

Afstand fra Østre Kirkebogård til "samlet bebyggelse" ved Bodilsker Skole er ca. 600 m.

Afstand til nærmeste byzone

Afstand fra Østre Kirkebogård til Nexø by og Balka er ca. 3 km.

Valg af genekriterie

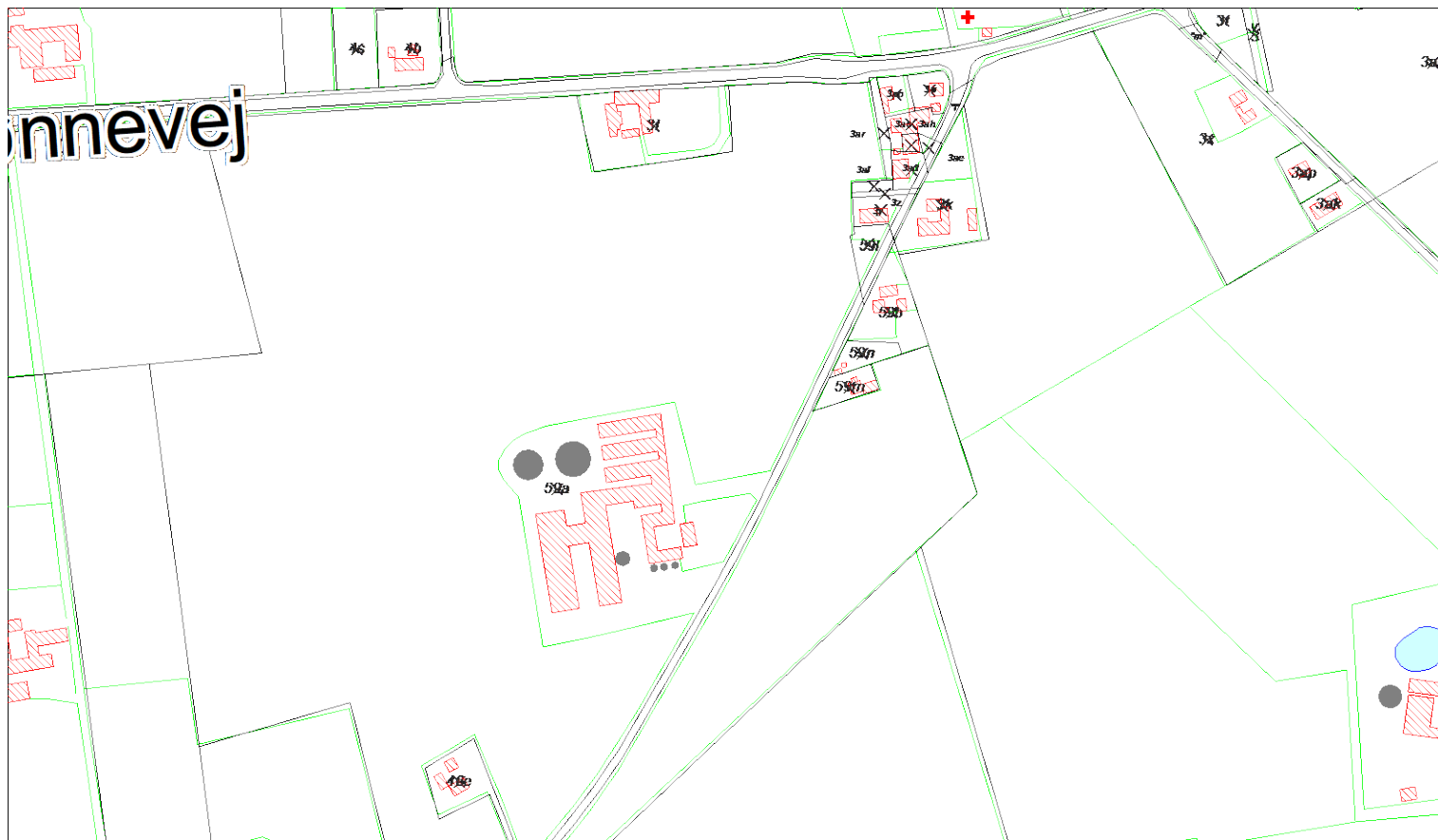
Der er det samme antal svin i produktionsstaldene nu som der var i 1989.

Der tilsættes Micro-aid til foderet for at reducere ammoniakfordampningen.

Antallet af nabobeboelser er uændret i forhold til i 1989.

På baggrund af ovennævnte fakta finder Bornholms Regionskommune, at det er rimeligt at bruge genekriterie III "Øvrige boliger i landzone" ved bedømmelsen af lugtgener.

Nærmeste nabo er beliggende ca. 15 m uden for genegrænsen, iflg. FMKs vejledning og ca. 15 m inden for genegrænsen iflg. Miljøstyrelsens vejledning.

Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Miljøteknisk vurdering.

Bilag nr. 2
Oversigtskort

B = beboelser på ejendomme uden landbrugsspligt

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Vilkår for godkendelsen.**

Miljøgodkendelse 1989

Revurdering 2003

Vilkår for godkendelsen.

VILKÅR FOR GODKENDELSEN.

Nexø Kommune godkender virksomheden efter kap. 5 i miljøbeskyttelsesloven på følgende vilkår:

Bornholms Regionskommune godkender virksomheden efter kap. 5 i miljøbeskyttelsesloven på følgende vilkår:

1.0 Generelt.

1.0 GENERELT.

- 1.1 Indretningen af stalde og opbevaringsanlæg for husdyrgødning, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v. (nr. 568 af 22. september 1988). Bekendtgørelsens bestemmelser skal overholdes straks, uanset ikrafttrædelsesbestemmelserne i §37. Se dog vilkår 3.1.

- 1.1 Indretning og drift af stalde og opbevaringsanlæg for husdyrgødning, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning, skal ske i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse.**

Efter klagesagsbehandling i Miljøstyrelsen (27.9.1989) og stadfæstelse i Miljøankenævnet (23.2.1990) er pkt. 1.1 ændret til:

- 1.1 *Indretningen af stalde og opbevaringsanlæg for husdyrgødning, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning, skal ske i overensstemmelse med reglerne i Miljøministeriets bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v. (nr. 568 af 22. september 1988). Bekendtgørelsens bestemmelser skal overholdes straks, uanset ikrafttrædelsesbestemmelserne i §37. ~~Se dog vilkår 3.1.~~*
-

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Vilkår for godkendelsen.**

Miljøgodkendelse 1989	Revurdering 2003
2.0 Dyreholdets størrelse	2.0 DYREHOLDETS STØRRELSE
2.1 Godkendelsen omfatter en svineproduktion svarende til 270 dyreenheder pr. år.	2.1 Godkendelsen omfatter en årlig produktion på maksimalt 8800 slagtesvin, svarende til 244 dyreenheder pr. år. I de 4 produktionsstalde (bygn. nr. 14, 16, 18 og 21) må der maksimalt være 2150 slagtesvin ad gangen med en gennemsnitsvægt på 65 kg.
3.0 Gødningsopbevaring og arealkrav	3.0 GØDNINGSOPBEVARING OG AREALKRAV
3.1 Opbevaringsanlægget for husdyrgødning skal inden stald-afsnit nr. 6 ændres til gyllesystem, og senest den 31. december 1992, have kapacitet til 9 måneders opbevaring af den producerede husdyrgødning og rengøringsvand. <i>Efter klagesagsbehandling i Miljøstyrelsen (27.9.1989) og stadfæstelse i Miljøankenævnet (23.2.1990) er pkt. 3.1 ændret til:</i>	3.1 Der skal på ejendommen være opbevaringsanlæg til minimum 10 måneders tilførsel af gylle.
3.1 <i>Opbevaringsanlæggene for husdyrgødning skal fra godkendelsens meddelelse og senest den 1. januar 1990 have en kapacitet til 9 måneders tilførsel af husdyrgødning og rengøringsvand.</i>	3.2 Der skal til enhver tid være rådighed over tilstrækkeligt udspretningsareal til at opfylde gældende harmoniregler.
3.2 Der skal til stadighed forefindes forpagtninger og aftalekontrakter, der sikrer, at der i alt rådes over mindst 160 ha., hvorpå der kan udbringes husdyrgødning. Kontrakterne skal	

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Vilkår for godkendelsen.**

Miljøgodkendelse 1989	Revurdering 2003
være af mindst 3 års varighed. Kopier af kontrakterne sendes til kommunen, der vurderer om vilkårene er overholdt.	
	3.3 Betydende udskiftning af udspretningsarealer skal anmeldes til kommunen.
4.0 Lugt	4.0 LUGT
4.1 Udbringning af gylle skal ske efter god nabopraksis og med hensyntagen til vindens retning og meteorologiske forhold.	4.1 Udbringning af gylle skal ske efter god nabopraksis og med hensyntagen til vindens retning og meteorologiske forhold.
4.2 For at begrænse lugtgenerne mest muligt i forbindelse med gyllehåndteringen er det vigtigt, at gylle afhentes så få gange som muligt, så flydelaget ikke brydes mere end nødvendigt.	4.2 For at begrænse lugtgenerne mest muligt i forbindelse med gyllehåndteringen er det vigtigt, at gylle afhentes så få gange som muligt, så flydelaget ikke brydes mere end nødvendigt.
4.3 Gylle må ikke udbringes på lør-, søn- og helligdage.	4.3 Gylle skal udbringes i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.
4.4 Hele ejendommen og dens omgivelser renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt for de omboende.	4.4 Hele ejendommen og dens omgivelser renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt for de omboende.
4.5 Til imødegåelse af lugtgener fra staldventilation skal ventilationsanlæg og afkast til stadighed vedligeholdes og rengøres, samt eventuelt justeres efter tilsynsmyndighedens retningslinier.	4.5 Til imødegåelse af lugtgener fra staldventilation skal ventilationsanlæg og afkast til stadighed vedligeholdes og rengøres, samt eventuelt justeres efter tilsynsmyndighedens retningslinier.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
 Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
 Vilkår for godkendelsen.**

Miljøgodkendelse 1989

Revurdering 2003

5.0 Støj

5.1 Det ækvivalente korrigerede og A-vægtede støjbidrag fra virksomhedens stationære anlæg (ventilations-anlæg og lign.) må ved omboende ikke overstige 40 dB(A).

5.2 Såfremt tilsynsmyndigheden skønner det nødvendigt, skal virksomheden dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Ovenstående støjmåling kan foretages af Bornholms levnedsmiddelkontrol, som en orienterende støjmåling. Tilsynsmyndigheden kan forlange at et autoriseret laboratorium foretager målingen, dog max. 1 gang pr. år.

5.0 STØJ

5.1 Det ækvivalente korrigerede og A-vægtede støjbidrag fra virksomhedens stationære anlæg (ventilations-anlæg og lign.) må ikke overstige følgende støjniveau ved skel til nabobeboelse:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Ref.tid
mandag-fredag	kl. 7.00-18.00	55	8 timer
lørdag	kl. 7.00-14.00	55	7 timer
lørdag	kl. 14.00-18.00	45	4 timer
søn- og helligedage	kl. 7.00-18.00	45	8 timer
Aften			
alle dage	kl. 18.00-22.00	45	1 time
Nat			
alle dage	Kl. 22.00-07.00	40	½ time

Støjens maksimalbelastning må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

5.2 Såfremt tilsynsmyndigheden skønner det nødvendigt, skal virksomheden dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Hvis en vejledende støjmåling viser, at støjniveauet ligger et stykke under de stillede støjgrænser, accepteres denne måling. I modsat fald skal støjniveauet dæmpes, eller der skal foretages en støjmåling af et autoriseret laboratorium. Støjmåling kan maksimalt kræves 1 gang om året.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
 Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
 Vilkår for godkendelsen.**

Miljøgodkendelse 1989	Revurdering 2003
6.0 Affald	6.0 AFFALD
6.1 Døde dyr transporteres snarest til destruktionsanstalt, og skal i tidsrummet inden afhentningen opbevares i lukket container eller inden døre.	6.1 Døde dyr transporteres snarest til destruktionsanstalt, og skal i tidsrummet inden afhentningen være forsvarligt overdækket eller inden døre.
6.2 Arealer omkring bygninger, tilkørselsveje og vandløb skal holdes ryddelige og fri for affald.	6.2 Arealer omkring bygninger, tilkørselsveje og vandløb skal holdes ryddelige og fri for affald.
	6.3 Affald skal bortskaffes iht. gældende lovgivning og dertil knyttede regulativer.
7.0 Fluebekæmpelse	7.0 SKADEDYRSBEKÆMPELSE
7.1 Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der er gener fra fluer, skal der overalt på ejendommen foretages fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens skadedyrslaboratorium.	7.1 Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der er gener fra fluer, skal der overalt på ejendommen foretages fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
	7.2 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter og andre skadedyr.
8.0 Spildevand	8.0 SPILDEVAND
8.1 Septictanke skal tømmes for bund- og flydeslam mindst 1 gang årligt.	8.1 Septictanke skal tømmes for bund- og flydeslam mindst 1 gang årligt. Tømning skal ske via gældende tømningsordning for Nexø området.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Vilkår for godkendelsen.**

Miljøgodkendelse 1989	Revurdering 2003
9.0 Fyringsanlæg	9.0 FYRINGSANLÆG
9.1 Fyringsanlægget må ikke give anledning til røg eller lugtgener ved omboende.	9.1 Fyringsanlægget må ikke give anledning til røg eller lugtgener ved omboende.
	10.0 BESKYTTELESE AF JORD OG GRUNDEVAND
	10.1 Påfyldning af gyllevognen skal med omhu, således, at der ikke spildes husdyrgødning på jorden, med risiko for forurening af jord, vandløb eller dræn.
	10.2 Ved håndtering af bekæmpelsesmidler, skal der vises god sprøjteadfærd.
	10.2 Påfyldning af vand i forbindelse med brug af bekæmpelsesmidler skal ske fra en separat beholder, hvorfra det ikke er muligt at suge tilbage til vandforsyningen.
	10.4 Indvendig rengøring af sprøjteudstyr skal ske på marken med medbragt vand. Skyll vand skal spredes på marken på en afgrøde, som kan tåle det anvendte bekæmpelsesmiddel.
	10.5 Udvendig rengøring af sprøjteudstyr må ikke ske på grusbelagte arealer, men skal ske i marken eller på et befæstet areal, hvor skyllevandet kan opsamles og ledes til gyllebeholder.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Vilkår for godkendelsen.**

Miljøgodkendelse 1989

Revurdering 2003

11.0 TILSYN OG KONTROL

- 11.1 Tilsynsmyndigheden kan til enhver forlange at få forevist:**
- opgørelse over produktion af slagtesvin
 - opgørelse af opbevaringskapacitet for husdyrgødning
 - gødnings- og sædskifteplaner
 - logbøger for flydelag på gyllebeholdere
 - dokumentation for affaldsbortskaffelse
 - dokumentation for forbrug af el, vand og varme
-

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Generelt.**

Andre forhold.

Virksomheden må ikke ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringer er godkendt, jfr. Miljøbeskyttelseslovens §33.

Uheld ved håndtering af husdyrgødning m.v., der medfører forurening eller indebærer fare herfor, skal straks indberettes til kommunen. Den ansvarlige har pligt til at afværge følgerne af et uheld bedst muligt, jf. Miljøbeskyttelseslovens §71. Ved akut forurening af søer, vandløb eller kystvande ringes til 112.

Denne godkendelse omfatter kun forholdet til Miljøbeskyttelsesloven.

Den revurderede godkendelse træder i kraft, når klagefristen er udløbet, hvis der ikke forinden er indkommet klager.

Godkendelse fra 1989 er gældende indtil den revurderede godkendelse træder i kraft.

Godkendelsen skal tages op til revurdering igen senest i 2013 jf. §18 i bekendtgørelse nr. 652 af 3. juli 2003 om godkendelse af listevirksomhed.

Klagevejledning.

Godkendelsen kan påklages til Skov- og Naturstyrelsen.

Eventuel klage stiles til Skov- og Naturstyrelsen, og fremsendes til Bornholms Regionskommune. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger efter godkendelsen er blevet offentligt bekendtgjort. Bornholms Regionskommune videresender klagen til Skov- og Naturstyrelsen, ledsaget af det materiale der er indgået i sagens bedømmelse.

Afgørelsen kan prøves ved en domstol jf. §101 i Miljøbeskyttelsesloven. Søgsmålet skal være anlagt senest 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt.

Kopi af godkendelsen sendes til Embedslægen, Arbejdstilsynet, Landboforeningen Bornholm og Danmarks Naturfredningsforening.

Godkendelsen vil blive bekendtgjort ved annoncering i Bornholms Tidende den 8. november 2003. Klagefristen udløber den 8. december 2003.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Generelt.**

Grundlag for sagsbehandling.

Miljøgodkendelse fra Nexø Kommune af 13. juni 1989.

Miljøstyrelsens behandling af klage af 27. september 1989.

Miljøankenævnets afgørelse af 23. februar 1990.

Tilsynsrapport fra Nexø Kommune vedr. tilsyn udført 2. november 2000.

Brev til John Westh fra Nexø Kommune af 6. december 2002 om revurdering.

Annonce i Bornholms Tidende den 14. december 2002 om revurdering.

Møde mellem John Westh, Carsten Mouritsen, Landboforeningen Bornholm og repræsentanter fra Bornholms Regionskommune, Natur & Miljø på Kannikegård den 22. januar 2003.

Notat af 22. januar 2003 fra Landboforeningen Bornholm om fremtidig svineproduktion på Østre Kirkebogård.

Møde mellem John Westh og Lone Melnyk, Bornholms Regionskommune på Østre Kirkebogård den 19. maj 2003.

Brev af 3. juni 2003 fra Carsten Mouritsen, Landboforeningen Bornholm om gylleproduktion, opbevaringskapacitet og udbringningsarealer.

Brev af 11. juni 2003 fra Carsten Mouritsen, Landboforeningen Bornholm med supplerende oplysninger om udspretningsarealer.

Brev af 26. juni 2003 fra Bornholms Regionskommune til Stig Andersen, Landboforeningen Bornholm med anmodning om supplerende oplysninger.

Brev af 4. juli 2003 fra Stig Andersen, Landboforeningen Bornholm om produktionsform m.m.

**Østre Kirkebogård, Pederskervejen 10, Bodilsker.
Revurdering af miljøgodkendelse 2003.
Generelt.**

Lovgrundlag.

Miljøbeskyttelsesloven:

Lovbekendtgørelse om Miljøbeskyttelse nr. 753 af 25. august 2001.

Godkendelsesbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed nr. 652 af 3 juli 2003.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse for erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv. nr. 604 af 15. juli 2002.

Beholderbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand nr.723 af 12. september 1997.

Bioaskebekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om anvendelse af aske fra forgasning og forbrænding af biomasse og biomasseaffald til jordbrugsformål nr. 39 af 20. januar 2000.

Affaldsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om affald nr. 619 af 27. juni 2000.

Bekendtgørelsen om bekæmpelsesmidler:

Bekendtgørelse om bekæmpelsesmidler nr. 533 af 18. juni 2003.

Bekendtgørelsen om sprøjtecertifikat:

Bekendtgørelse om undervisning for erhvervsmæssige brugere af bekæmpelsesmidler nr. 360 af 24. maj 1993.

Godkendelsesvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning, nr. 4/1997, 2. udgave om Godkendelse af husdyrbrug.

Støjvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning, nr. 5/1984 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Lugtvejledningen:

Miljøstyrelsens vejledning, nr. 4/1985 om Vejledning om begrænsning af lugtgener fra virksomheder.

FMK's Lugtvejledning, 2. udg. Maj 2002:

Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde.
Kaj Boye Frandsen, Foreningen af miljømedarbejdere i kommunerne.

Statens Skadedyrslaboratorium:

Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr. 2003.